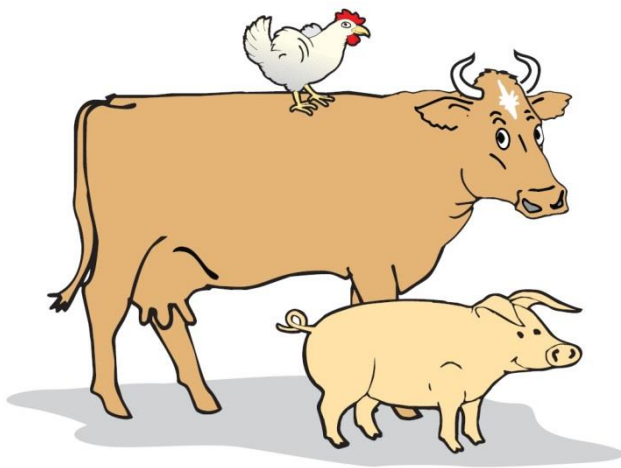

Gyvulių laikymas ūkyje

Patarimai ir nurodymai dėl darbo
aplinkos ir produktų saugos

Parengė JTI – Žemės ūkio ir aplinkos inžinerijos institutas
Miškininkystės ir žemės ūkio darbdavių federacijos užsakyму

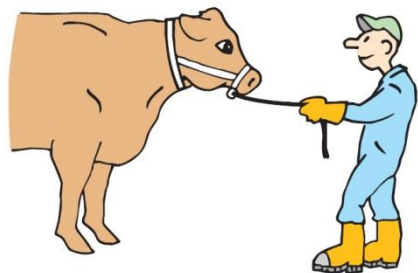

SLA

Stambiujų raguočių priežiūra

- Būkite atidūs, jei gyvuliai laikomi palaidi
- Pasirūpinkite pasitraukimo keliu ir apsaugos nuo užpuolimo priemonėmis
- Būkite ypač atsargūs su buliais ir apsiveršjavusiomis karvėmis, neatsisukite į juos nugarą
- Garde arba praėjimo vietoje būtini du avariniai išėjimai
- Naudokite apsauginę aprangą – pirštines, batus su tinkamu padu ir plieninį šalmą
- Dirbkite su pririštu gyvuliu
- Venkite dirbti vienas – kai būtina, dirbkite po du
- Būkite ypač atidus atskirdami gyvulius vieną nuo kito

Asmens higiena melžimo metu

- Prieš melždami ir šiaip prireikus plaukite rankas vandeniu su muilu
- Melždami būtinai mūvėkite gumines pirštines

- Jei ant rankų yra žaizdų, melždami arba liesdami maisto produktus būkite su pleistru ir pirštinėmis
- Vilkėkite švairius rūbus

Pieno higiena

- Pieno, kuriame yra antibiotikų, kraujo, vandens, ploviklio ir kt., negalima pilti į pieno rezervuarą
- Reguliariai tikrinkite temperatūrą pieno rezervuare. Pamelžę per 3 val. atšaldykite pieną iki + 4 °C arba žemesnės temperatūros

Dėl išsamesnės informacijos apie asmens higieną ir pieno higieną kreipkitės į:

Su melžimu susijusios procedūros

- Prieš melžimą nuplaukite karvidės taburetę
- Prieš pradėdami melžti nušluostykite ir kruopščiai 30 sek. pamasažuokite tešmenį
- Kiekvienam tešmeniui naudokite švarų audeklą
- Naudokite kontrolinį indą, kad patikrintumėt iš kiekvieno spenio išmelžtą pieną
- Nemaukite melžimo agregato antgalio ant nešvaraus spenio
- Pirmą pamelžkite pirmaveršes karves. Sergančias mastitu, piene turinčias daug somatinių ląstelių arba užkrato nešiotojas reikia melžti paskiausiai
- Neseniai apsiveršiausias ir gydytas karves melžkite atskirais aparatais
- Baigę melžti apiplaukite arba apipurškite spenius

Dėl išsamesnės informacijos apie melžimo procedūrą kreipkitės į: _____

Melžimo įrangos plovimas

- Melžimo patalpą ir įrangą valykite pagal nustatytą procedūrą
- Reguliariai tikrinkite plovimo temperatūrą, taip pat ar veikia ir ar įsiurbia numatytą kiekį vandens ir ploviklio plovimo įranga
- Plaudami aukštaslėgę įranga naudokite klausos apsaugą

Jei reikia daugiau informacijos apie valymą, kreipkitės į:

Monotoniškos ir sudėtingos darbo akimirkos

- Pakeiskite darbo padėtį
- Esant poreikiui, trumpam pailsėkite
- Keliant didžiausia apkrova turi tekėti kojoms
- Naudokite pagalbines priemones
- Pritaikykite darbo rotacijos principą

Vaistai

- Antibiotikus ir kitus receptinius vaistus leidžiama naudoti tik veterinaro nurodymu
- Vaistus skirkite pagal veterinaro nurodymą
- Vaistus laikykite atskirai nuo pašarų ir maisto
- Kaniules, švirkštus, skalpelius ir kt. laikykite kaip nurodė veterinaras

Jei reikia daugiau informacijos apie vaistus, kreipkitės į:

Chemikalai

- Atsargiai tvarkykite ėdžiuosius ir lakiuosius chemikalus
- Dėvėkite apsaugines priemones ir rūbus
- Vadovaukitės nurodymais, pateiktais etiketėse ant talpyklų ir pakuočių
- Jei galima, chemikalus laikykite originalioje pakuotėje. Arba ant pakuotės nurodykite turinį
- Chemikalus laikykite atskirai nuo pašarų, gyvulių ir maisto

Jei reikia daugiau informacijos apie chemikalus ir apsaugos priemones, kreipkitės į:

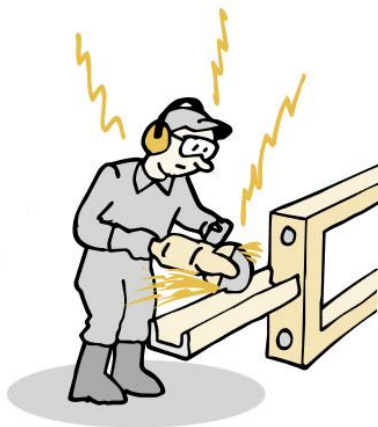
Mašinos ir apsaugos priemonės

- Būkite ypač atidūs prie mašinų, turinčių judamųjų dalių
- Nedarykite remonto ir techninės priežiūros darbų, kai jos juda
- Visi su mašinomis dirbantys asmenys turi būti informuoti apie jų funkcijas ir galimą riziką
- Važiuodami atbuline eiga žiūrėkite atgal
- Patikrinkite, ar veikia avarinis pašarų skirstymo vagonėlių jungiklis
- Triukšmingoje aplinkoje naudokite klausos apsaugą
- Dulkėtoje aplinkoje naudokite kvėpavimo sistemos apsaugą (bent P2 tipo)

Statybų darbai ir apsauginė įranga

- Dirbdami su rankinėmis mašinomis naudokite klausos apsaugos priemones ir apsauginius akinius
- Dulkėtoje aplinkoje naudokite kvėpavimo sistemos apsaugą (bent P2 tipo)
- Visada avėkite batus plienine nosele ir apsauga nuo pradūrimo
- Jei kyla rizika, kad objektai gali nukristi, naudokite šalną
- Jei kyla rizika nukristi daugiau nei iš dviejų metrų aukščio, naudokite apsaugas nuo kritimo

Pašarus ir kraikas

- Pašarus ir kraiką laikykite higieniškai, kad neplistų užkratas
- Pašarai ir kraikas turi būti geros kokybės
- Kai tvarkote dulkėtus/apipelijusius pašarus ar kraiką, naudokit kvėpavimo sistemos apsaugą

Siloso laikymas

- Prieš eidami į bokštinę saugyklą praneškite, kokia joje aplinka, ir užrakinkite elektros jungtuvą
- Būkite atsargūs – saugykloje gali būti pavojingų dujų
- Kad negriūtų stirtos, saugiai laikykite ir tvarkykite ritinius

Dėl išsamesnės informacijos apie pašarus, kraiką ir siloso laikymą kreipkitės į:

Lankytojai

- Kad neišplistų užkratas, paisykite atsargumo priemonių atvykus lankytojams. Vadovaukitės lankymosi taisyklėmis

Lankymosi taisyklės yra pas: _____

- Grįžę iš užsienio į tvartą galite įeiti po 48 val. arba tik po 5 dienų, jei lankėtės zonoje, kur nustatytas konkretus užkratas

Dėl informacijos apie šalis ir atitinkamus užkratus kreipkitės į: _____

Užkrečiamosios gyvulių ligos

- Praneškite veterinarui, jei įtariate, kad darbuotojai serga užkrečiamąja liga, per maisto produktus perduodama žmonėms (pvz., salmonelioze) arba kitiems gyvuliams (epizootija)

Dėl išsamesnės informacijos apie atitinkamas ligas kreipkitės į: _____

Veterinaro vardas, pavardė ir tel. numeris:

Līga

- Apie ligā būtinai praneškite darbdaviui
- Susirgē užkrečiamajā ligā, likite namie

Gaisro pavoju

- Draudžiama rūkyti tvartē ir kitosē patalposē, kur gali kilti gaisras!

Darbo vietos aplinka

Darbuotojų saugumo įstatymas

- Įstatymas apima visas darbo vietas
- Įstatymas skirtas užkirsti kelią sveikatos sutrikimams ir nelaimėms darbe bei sukurti tinkamą darbo aplinką
- Darbdavys prisiima pagrindinę atsakomybę už darbo aplinką bei prižiūri, kad sveikatos apsaugos ir saugumo darbai būtų vykdomi sistemingai
- Sveikatos apsauga ir saugumas galioja visiems darbo santykiams, pvz., organizaciniams, socialiniams bei jiems priskiriamiems darbams

Darbuotojas atsakingas už:

- Darbo užduočių atlikimą naudojant prieinamas procedūras, pagalbines medžiagas bei apsaugines priemones
- Pranešimą darbdaviui aptikus pavojų sveikatai, pavyzdžiui, slidžias grindis, atsilaisvinusį laiptelį, neapsaugotas judančias įrenginių dalis, nepakankamus pasitraukimo kelius

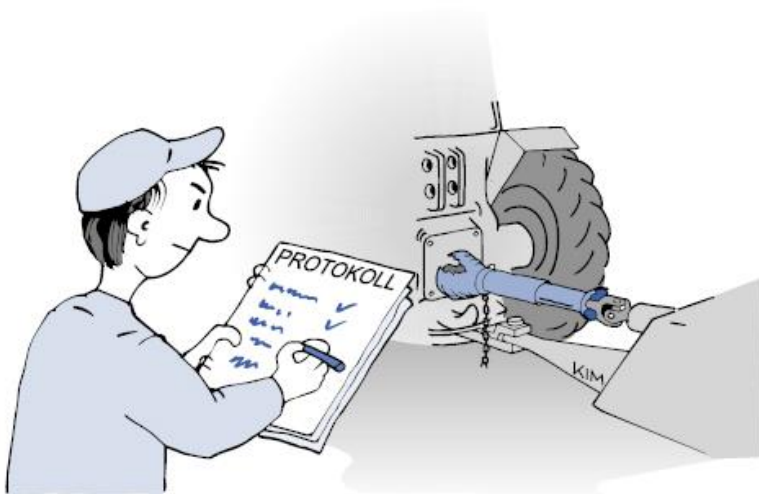
Darbdavys atsakingas už:

- Darbuotojo sveikatos užtikrinimą ir kelio nelaimėms užkirtimą
- Sistemingą ir reguliarių sveikatos apsaugos ir saugumo darbų dokumentavimą
- Veiksmų plano, apimančio sveikatos apsaugos ir saugumo darbus, sudarymą
- Sužeidimų darbo metu ištyrimą
- Nuolatinį vykdomos veiklos pavojų tyrimą, išanalizuojant pavojus darbo vietoje

Jeigu darbdavys nesivadovauja Darbo inspekcijos nurodymais, jam gali tekti sumokėti baudą

Sisteminiai sveikatos apsaugos ir saugumo darbai (SAM)

- Apima nuolatinį ir sistemingą veiklos tyrimą, palyginimą ir sekimą tam, kad būtų užkirstas kelias sveikatos sutrikimams ir nelaimėms
- Galioja visiems darbdaviams

Rizikos analizė

Darbdavys ir darbuotojas kartu vykdo rizikos analizę tam, kad būtų rasti sveikatos apsaugos ir saugumo pavojai darbo vietoje. Ši analizė vykdoma toliau nurodytais atvejais.

- Siekiant nustatyti, kokie pavojai tyko darbo vietoje (tiek fiziniai, tiek psichiniai)
- Pažymint, su kuriais pavojais turėtų būti susidorota (Koks pavojus? Kas jį sutvarkys? Kada?)
- Siekiant įvertinti rizikas, nurodyti tokias rizikas, su kuriomis turėtų būti susidorojama nedelsiant
- Pašalinti pavojus
- Patikrinti, kad pavojai būtų pašalinti

Parengti kontroliniai sąrašai yra pateikti SLA internetinėje svetainėje, www.sla-arbetsgivarna.org

Sveikatos apsauga ir saugumas statybų sferoje

Prieš pradėdant statybos arba inžinerinius darbus, atsakingi asmenys turi parengti sveikatos apsaugos ir saugumo planą

Sveikatos apsaugos ir saugumo plane turi būti pateikta:

- Taisyklės, kurios bus pritaikytos statybų aikštelėje
- Sveikatos apsaugos ir saugumo darbų organizavimo aprašymas
- Prevencinių sveikatos apsaugos ir saugumo priemonių, kurių bus imamasi statybų metu, aprašymas

Darby, kurie turėtų būti aprašomi sveikatos apsaugos ir saugumo prevencijos tikslais, pavyzdžiai

- Darbas, jei egzistuoja kritimo rizika
- Kasybos darbai, jei egzistuoja kritulių rizika
- Darbas su tam tikromis cheminėmis ar biologinėmis medžiagomis
- Darbas netoli aukštos įtampos laidų
- Darbas, susijęs su rizika nuskęsti
- Darbas šuliniuose ir tuneliuose
- Darbas, kurio metu naudojamos sprogosios medžiagos
- Darbas montuojant sunkius statybinius elementus
- Darbas vietoje arba apylinkėje, pro kurią vyksta automobilių eismas
- Laikančiųjų konstrukcijų ir sveikatai pavojingų medžiagų ardymo darbai

Avarijos ir nelaimingi atsitikimai

Patyrę pavojų ir žalą skambinkite

Tel. Nr. kilus pavojui

112

Nurodykite:

Ūkio pavadinimą: _____

Ūkininko vardą ir pavardę: _____

Adresą: _____

Telefono numerį: _____

Paskui iškart susisiekite su darbuotoju, atsakingu už nelaimingus atsitikimus.

Vardas ir pavardė: _____

Telefono numeris: _____

Pažiūrėkite, kur yra pirmosios pagalbos vaistinė

